

Mirga Kunuunsa Da'umsaa Keessanii

Qajeelfama Tartiiba Tartiibaan jiru

NHS Greater Glasgow & Clyde kunuunsa dahumsaa qulqullina olaanaa qabu kennuu fi namni gara keenya dhufu hundi haqa qabeessaa fi kabajaan akka ilaalamu gochuuf kutannoo qaba

Tajaajila keenya kamiyyuu yeroo fayyadamtu mirga qabda.

Fakkeenyaaf, sanyummaa ykn loogii biroo kamiyyuu akka isin irratti hin rawwatamneef mirga qabdu.

Akkasumas yeroo kunuunsa keessanii deeggarsa of danda'e, kan nama dhaabbata tola ooltummaa irraa dhufe argachuuf mirga qabdu.

Qajeelfamni keenya tartiiba tartiiba jiru sadarkaalee adda addaa kunuunsa keessan yeroo ulfaa fi booda ibsa. Kunis mirga deeggarsa hiikkaa afaanii keessanii yeroo tajaajila keenya fayyadamtan, lakkofsa bilbilaa barbaachisoo fi akkaataa tajaajila hiikkaa afaanii bilbila keenya itti fayyadamtanii itti bilbiltan kan dabalatudha.

1

Tartiiba 1

Kunuunsa dahumsaaf galmaa'aa

Akkuma ulfa ta'uu keessan bartaniin waajjira gal mee qunnamuudhaan deessiftuu waliin beellama qabadhaa.

Haadholii ta'uuf kan jiran hunda, kanneen ijoollee qaban illee, ulfa torban 6 hanga 10 gidduu jiran tajaajila dahumsaa naannoo keessaniitti akka galmeessan isin gaafanna.

Qorannoona fayyaa fi iskaaniin hunduu isinii fi daa'imni keessan haala gaarii irra jiraachuu ilaalu sadarkaa jalqabaa ulfa keessan irratti waan raawwatamuuf yeroodhaan galmeessuun beellama keessan hunda irratti akka argamtan mirkaneessuun barbaachisaa dha. Deessiftuun keessan haala keessan hubachuu fi deeggarsa dabalataa fi kumuunsa yeroo ulfaa isin barbaachisuu danda'u kamiyyuu irratti mari'achuuf si gargaaruufis isin waliin ni hojjetti.

Lakkoofsi waajjira gal mee
0141 347 8422

Bilbila kana bilbiluuf tajaajila
hiikkaa bilbilaa keenya fayyadamuu dandeessu.

Beellama kanaa fi kan gara fuula duraa hundaaf deeggarsa hiikkaa afaanii
miseensa hojjetaa
gaafachuuf mirga qabdu.

2

Tartiiba 2

Beellama irratti argamuu

Yeroo kumuunsa dahumsa duraa keessanii kan amantaa keessan ijaaruu fi gargaarsa qunnamtii keessaniif isin gargaaran , deessistoota adda addaa 1 ykn 2 qofa argu dandeessu. Yoo waan dubbatamu tokko ifa hin taane gaaffii gaafachuuf fi ibsa dabalataa gaafachuuf mirga qabdu.

Daawwannaa jalqabaa keessanitti, deessiftuun hiriyaan gaa'elaa ykn nama isin deggaruu danda'u kamiyyuu daqiqa muraasaaf akka ala ta'u ni gaafatti. Kunis yeroo dhuunfaa tokko tokko gaaffii akka gaafattan isiniif heyyama. Kun hojimaata waliigalaa harmoolii ta'u warreen deeman hundaaf.

Kumuunsi keessan bakka mana keessanitti dhihoo jirutti raawwatamuu danda'a. Yoo faayidaa wabii hawaasummaa irra jirta ta'e, baasii imala keessanii gaafachuuf dandeessu. Akkasumas Gargaarsa Jalqaba Irra Caalu, Nyaata Jalqabaa Irra Caalu fi Kaffaltii Daa'immanii Iskootilaandii argachuuf ulaagaa guutuu dandeessu. Waa'ee kanaa miseensa hojjettootaa gaafadha. Akkasumas beellama keessan dhaquuf rakkoon yoo isin mudate deessiftuu keessan waliinis haasa'aa.

Odeeffannoo hunda afaan babaadaniin argachuuf mirga qabdu.

Kunis yeroo ulfaa akkamitti ofii fi daa'ima keessan akka kumuunsitan, odeeffannoo waa'ee qoranno isinif dhiyaatu fi da'umsaaf of qopheessuu dabalata. Akkasumas kumuunsa daa'ima keessanii fi filannoowwan nyaataaf karoora baasuu of keessatti qabata. Yeroo dahumsa duraa deessiftuun keessan kana irratti isin waliin ni mari'atti. Odeeffannoo kana akka hin arganne yoo sitti dhaga'ame, maaloo miseensi hojjetaa keessa tokko kana akka isin waliin haasa'u gaafadha.

3

Tartiiiba 3

Kutaawwan dahumsa duraa

Kutaan dahumsa duraa dhimmoota
barbaachisoo ta'an kanneen akka akkaataa
da'umsaaf qophaa'uun dandeessan, maal akka
isin barbaachisuu danda'u,
akkamitti daa'ima keessan
nyaachisuu akka dandeessan fi
akkaataa of kunuunsuu
dandeessan kan
hammatudha.

Nama afaan hiiku kuutawwan kanneen keessa
akka jiraatuuf gaafachuu dandeessu.

Namni afaan hiiku isin cina
taa'ee waan dubbatamaa jiruu fi gaaffii isin
qabdani kamyuu ni hiika.

Hiriyan keessan/ hiriyan deggersaa keessan
barnoota dahumsa duraa irratti hirmaachuu ni
danda'a. Yeroo ulfaa guutuu, yeroo da'umsaaf
erga daa'imni dhalatee booda akkamitti akka
isin deeggaran odeeffanno fi gorsa ni argatu.
Akkasumas ogummaa akkaataa daa'ima
keessan itti kunuunsanii ni baratu.

Odeeffanno karoora maatii daa'imni erga
dhalatee boodas ni jira.

4

Tartiiiba 4

Karoora dhalootaa baasuu

Karoora dahumsaa keessan deessiftuu keessan
waliin mari'achu qabdu. Kunis yeroo da'umsa
keessa jirtan eenu akka isin waliin ta'u akka
barbaaddan akkasumas wantoota akka
bishaaniin da'umsaa,
manatti da'uu,
dhukkubbii hir'isuu,
deggarsa nyaataa fi hiikkaa
afaanii ni dabalata.

Hojjettoonni yeroo hunda yeroo miixuu keessa
jirtan sababa dhimma yaalaatiin filannoo keessan
hordofuu dhiisuu danda'u, garuu kun isiniif
ibsamuu qaba. Miixuun keessan kan kakaafame
(qorichaan akka jalqabamu) gochuu isin
barbaachisuu danda'a. Dubartoonni tokko tokko
da'umsi baqaqsanii yaaluu barbaachisuu
danda'a.

Deessiftuun keessan adeemsa kana isiniif ibsuu fi
gaaffii keessan kamyuu isiniif deebisti.

5

Tartiiba 5

Daa'ima keessan godhachuu

Dubartoonti baay'een isaanii daa'ima isaanii hospitaalatti argachuu kaayyeffatan. Yoo miixuu keessa jira jettanii yaaddan, maaloo hospitaala itti galmooftanitti bilbilaa –

Hospitaala dahumsaa Princess Royal
0141 201 3453/3454

Hospitaala Dahumsaa Kiwin Elizaabeet
0141 232 4363

Royal Alexandra Community
Maternity Unit
0141 314 7033

Royal Alexandra Maternity Unit
Labour Ward
0141 314 6067

Vale of Leven Community
Maternity Unit 8am-8pm*
01389 817232

Inverclyde Community
Maternity Unit 8am-8pm*
01475 504619

*Sa'atii hojiin ala gara Royal Alexandra Hospital Labour Ward on 0141 314 7033 tti bilbilaa

Deessiftuun waan ta'aa jiru fi
waan itti aanee ta'u isin gorsiti.
Kana gochuuf tajaajila hiikkaa
bilbilaa keenyatti fayyadamuu
dandeessu.

Yeroo miixuu keessa jirtan, dhukkubbii hir'isuu dabalatee murtoo murtaa'u hunda keessatti hirmaachuuf mirga qabdu. Sadarkaa dhukkubbii isin barbaachisu akka hin arganne yoo sitti dhaga'ame, maaloo miseensa hojjetaa achitti hima ykn miseensa hojjetaa kan biraaj wajjin haasa'u barbaaddan gaafadha.

Yeroo miixuu keessaniif deeggarsa hiikkaa
afaanii gaafachuu dandeessu

6

Tartiiba 6

Kunuunsa dahumsa boodaa

Erga daa'ima godhattani booda hospitaala jirtu yoo ta'e, yeroo deessistootaa fi hakiimota waliin dhimmoota ijoorunuunsa keessan keessa jiran irratti haasoftan deeggarsa hiikkaa afaanii argachuuf mirga qabdu.

Yeroo hunda daa'ima keessan nyaachisuuuf akkasumas karaa filatteen of ilaaluuf deeggarsa argachuuf qabdu.

Yeroo mana jirtanitti, daa'ima erga dessanii booda hanga guyyaa 10 tti deesiftuun si'a muraasaaf isin dawwatti. Daawwataan Fayyaa guyyaa 11 - 14tti isiniif daa'ima keessan daawwachuu qaba. Akkasumas booda yeroo ulfa keessan sirnaan isin beekuu fi waan hundi gaarii ta'usaa mirkaneessuf isin daawwatu.

Daawwataan Fayyaa keessanii waa'ee wantoota akka kilinika talaallii daa'immanii isinitti hima. Daawwannaawwan kanneen irrattis deeggarsa hiikkaa afaanii qopheessuu ni danda'u.

Tajaajila NHS kamiyyuu bilbiloof tajaajila bilbila hiikuu keenya

fayyadamaa.

Bilbila 01413196116

Lakkoofsi piini dhukkubsataa keessanii ni gaafatamna. Kunis 182987 dha.

Sana booda sekondii 15 keessatti afaan hiikaa wajjin wal qunnamta.

Lakkoofsa bilbiluu barbaaddu afaan hiikaa sanatti himi, fakkeenyaaaf 0141

347 8422

(Bakka Da'umsaa)

Tajaajila kana fayyadamuun tajaajila keenya kamiyyuu bilbiluu dandeessu,

NHS24 (111) fi Tajaajila Balaa Tasaa (999) dabalatee.

Beellama keessan hundaaf nama afaan hiikaa argachuuf mirga qabdu.

Beellama keessan irratti deeggarsa hiikuu yoo barbaaddan miseensi hojjetaa beeksisaa. Kunis afaan hiikaa fuula fulattii ykn tajaajila afaan hiikuu keenya ta'u danda'a. Yoo afaan hiikaa fuula fulattii fayyadamte, addatti afaan hiiku dubartii ykn dhiiraa gaafachuu dandeessa, garuu yeroo hunda argamuu dhiisuu danda'u kanaaf yoo kanaaf filannoo cimaa qabaatte yeroo dheeraa eeguun si barbaachisuu danda'a.

Hubadhaa, miseensota maatii ykn hiriyoota osoo hin taane, hiiktotta ogeeyyi fayyadamuun kunuunsa keessaniin isin deeggaruun imaammata NHSGGC ta'u isaati.

Kunuunsa kee komachuu yoo barbaadde maal gochuu qabda

Tajaajilli Gorsaa fi Deeggarsa Dhukkubsattootaa yaada ykn yaada akka kennitu, yaaddoo akka kaastu, ykn waa'ee wal'aansa NHS irraa argatte komii akka dhiheessitu si gargaaruu danda'a.

Nu qunnamaa 0800 917 2127.

Keenya fayyadamuu ni dandeessu tajaajila hiikkaa bilbilaa bilbila kana bilbiloof.

Yeroo Balaaa tasaa maaltu godhama.

Yoo dhiiguu qaama saalaa ykn dhiita'uu fi dhukkubbii garaa gara gadii isin mudatee kun ulfi ba'aa jira jechuu miti; Gara jalqabaa ke yeroo tokko tokko dhiigni salphaan torban ulfaa 12 jalqaba akka bahu beekamadha. Kunis ulfa baasuu sodaachisaa jedhama. Dubartoonni baay'een isaanii itti fufanii ulfa fayya qabeessa ta'e qabaatu garuu dubartoota tokko tokko ammas ulfi irra bahuun mudachuu danda'a.

Ulfi torbee 12 gadi yoo ta'ee fi dhukkubbiin garaa ykn dhiigni yoo sitti dhaga'ame gara Kutaa Balaa fi Balaa Tasaa isinitti dhihoo jiru deemaa.

Akkasumas gara Kutaa Balaa Tasaa dhiyoo jiru deemuuf qopha'uu qabdu ykn yoo kanneen armaan gadii isin mudatan ambulaansii (999)tti bilbilaa

- dhukkubbii garaa baay'ee cimaa (kan gama tokko qofa ta'uu danda'u)
- Dhukkubbii gateetti
- kan duraanii caalaa baay'ee dhiiguu (daqiiqaa 30 keessatti dhiiga dhangala'aa darbuu ykn paadiin jiidhuu)
- Of wallaaluu ykn kufaatii kaminuu rakkachuucollapse

Haala yeroo muddamaa keessatti, hiikkaa afaanii bilbilaa fayyadamuu hojjettoota waliin wal qunnamuu dandeessu, isaanis deebii isiniif kennuu danda'u.

Yoo ulfa torban 12 ol taatani fi dhiigni ykn dhukkubbiin isin mudate, ykn mallattoolee armaan olitti tarreffaman kamiyyuu yoo isin mudatan, gorsa dabalataa argachuuf gara kutaa madaallii dahumsaa hospitaala itti galmoftanitti bilbiluu qabdu.

Hospitaala Yuuniversiitii Kiwin Elizaabeet	0141 232 4363
Hospitaala Da'umsaa Piriinsis Royaal	0141 211 3453/3454
Hospitaala Royal Alexandra	0141 314 6067
Hospitaala Vale of Leven 8am-8pm*	01389 817 411
Hospitaala Inverclyde Royal 8am-8pm*	01475 504 619

*Waamicha Sa'atii hojiin Alaa
Hospitaala Royal Alexandra **0141 314 6067**

Lakkoofsa kanneenitti bilbiluuf tajaajila
hiikkaa afaanii fayyadamuu dandeessu.

